

Viite: Lausuntopyyntö 24.11.2022

Asia: KEMIJÄRVI – Asemakaavan muutos, 2. kaupunginosa korttelit 2502 ja 2507 sekä ympäröivät alueet (Puustellin alue), ehdotus.

Kemijärven kaupunki pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa 2. kaupunginosan korttelien 2502 ja 2507 ja ympäröivien alueiden (Puustellin alue) asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Kaava-aineisto on toimitettu museolle lausuntopyynnön yhteydessä. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kemijärven kaupungin alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7 § 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Suunnittelualue sijaitsee noin 2 km päässä Kemijärven keskustasta Särkikankaan alueella. Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on tutkia Puustellin alueen mahdollisuutta pientaloasutukseen.

Arkeologia

Lapin maakuntamuseo on kaavan valmisteluaineistosta lausueessaan 30.8.2022 todennut arkeologisen kulttuuriperinnön osalta, että sillä ei ole asiasta huomautettavaa. Esille ei ole tullut sellaisia seikkoja, jotka pakottaisivat museota muuttamaan kantaansa, eikä sillä täten ole kaavaehdotuksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta erityistä huomautettavaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Asemakaavaehdotuksessa Puustellin alue on osoitettu asuinpientalojen korttelialueeksi (AP) sekä alueeksi, jolla ympäristö säilytetään (/s). Rakennukset on osoitettu suojeltaviksi rakennuksiksi (sr). Puustellille osoitetun korttelialueen voitaneen katsoa kattavan kohteelle tunnusomaisen alueen, jolle sijoittuu muusta ympäristöstä poikkeavat puut ja kasvit. Kaavaehdotuksen mukaista ratkaisua lähivirkistysalueen osoittamista Puustellin alueen eteläpuolelle voidaan

pitää hyvänä, mutta kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä olisi hyvä turvata em. lähivirkistysalueen säilyminen nykyisen kaltaisessa tilassa.

Puustellin rakennukset on osoitettu kaavakartalle suojelumerkinnällä (sr), jota voidaan pitää selkeänä ja rakennusten arvot turvaavana merkintänä.

Asemakaavassa osoitetun suojelumerkinnän lisäksi kuitenkin kaavamääräyksissä määrätään, että suojeltavia rakennuksia ei saa purkaa ilman lupaa (MRL 127.1§) eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Edellä todetusta johtuen suojeltuja rakennuksia koskevissa kaavamerkinnöissä ja kaavamääräyksissä on ristiriitaisuuksia, koska kaavamerkinnän mukaan rakennusten purkamisen kielletään, kun taas kaavamääräyksellä, tulkinnasta riippuen, sallitaan purkaminen MRL 127.1§:n mukaisella luvalla. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n mukainen lupa, johon merkinnässä viitataan, on rakennuksen purkamislupa, joka lähtökohtaisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukaan vaaditaan aina rakennusta asemakaava-alueella purettaessa. Näin ollen ehdotuksen mukainen kaavamääräys ei tuo tässä muodossa mitään lisäarvoa rakennuksen suojelamisen kannalta, vaan pikemminkin epäjohtonmukaistaa kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Edellä todetusta johtuen Lapin maakuntamuseo katsoo, että kaavamääräyksestä tulisi poistaa kohta: **...ilman lupaa (MRL 127.1§)...**

Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan Puustellin alueen rakennuksia ja ympäristöä koskevat kaavamerkinnät ja -määräykset ovat kehittyneet valmisteluaineistosta, mutta kaavamääräyksiä tulee vielä tarkentaa, jotta niissä olevat epäjohtonmukaisuudet poistuisivat.

Rovaniemellä 11. tammikuuta 2023

Jari-Matti Kuusela
Arkeologi, FT, dos.

Jani Hiltunen
Amanuenssi, rakennusperintö

LAPIN MAAKUNTAMUSEO

Jakelu: Kemijärven kaupunki
Lapin ELY-keskus
Museovirasto